

מתורתו של צדיק אביר יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שנלקטו מכל ספריו הק'

פרשת כי תצא תשפ"ג

שנאתי ורחקתי הקלות והחמורות:

שמירת רמ"ח אבריו וש"ה גידיו הרוחניים תלויה בקיום תרי"ג מצוות

אי נמי דהמצוות הם תרי"ג, רמ"ח מצוות עשה וש"ה לא תעשה, והם ממש כנגד רמ"ח איברים וש"ה גידים שיש באדם (מכות כג: תנחומא שמיני ח). והנה כמו שיש בגוף האדם רמ"ח איברים וש"ה גידים חמוריים, כך יש בגוף רוח ונשמה שלו בכל אחד מהם רמ"ח איברים וש"ה גידים רוחניים, ועל ידי קיום תרי"ג מצוות מתקיימים, ובאזיה מצוה שפונם נפגם האבר שכנגדה בגוף נשמה שלו. ועל זה צריך האדם לזהר אזהרה גדולה בקיום המצוות, כדי שלא יהיו נפגש רוח ונשמה שלו פגומים וחסרים חס ושלום. וזהו שכתוב על כן פקודי, דהינו כל הפקודים שהם מצוותיך בכללותם, אני זהיר בכלם לקיים קלות וחמורות, וטעמא מאי, כל ישרתי, קרי בה ישרתי, דהינו שישרתי תלוי בהם, לפי שגופי ונפש רוח ונשמה שלי כל אחד יש בו תרי"ג כנגד תרי"ג מצוות, ואם פגמתי במצוות בעצמי פגמתי, לכן אני כל ארח שקר שנאתי ואהבתי מצוותיך לקיים, כדי שיהיה קיום לנפש רוח ונשמה שלי, שכן הזהרתנו בתורתך הקדושה (דברים ט ד) דק השמר לך ושמר נפשך מאד, דהשמירה לאדם ולנפש רוח ונשמה שלו תלויה בשמירת המצוות:

(שערי ארוכה אות ע)

חיוב המצוות

עת לעשות לה, הפרו תורתך (תהלים קיט קט). בא לומר כיון שראיתי שאתה מחבב המצוות חבה שאין למעלה ממנה, משום הכי דבק גם אני בהם ושואל מקר להודיעני ריזהם. והחבה שחבבת אתה המצוות, שראינו שאין לך משבח יותר מתלמוד תורה (ספרי קרח פסקא קיט), ואפלו הכי צויתנו לבטל תלמוד תורה מפני עשית נקיים המצוות (ש"ע י"ד ס' רמ"ו ס"ח), וזהו דבר מפלא, שמי לנו גדול מן התורה ואפלו הכי מבטלים אותה מפני קיום המצוות. וכיון שראיתי שכל כך חביב לפניך קיים המצוות אמרתי לא אסור מן הדרך הזה ימין ושמאל, ותמיד אני מחבב מצוותיך ודבק בהם. וזהו שכתוב עת לעשות לה, דהינו בעת עשית המצוות צוית שיפרו תורתך, דהינו שמבטלין תלמוד תורה מפני עשית המצוות, וכיון שראיתי שאתה מחבב המצוות גם אני מחבבם:

(שערי ארוכה אות ע)

שעבר עליו באותה שנה בסתר ובגלוי ולשוב על הכל בתשובה שלמה, וזהו לעשות את כל דברי התורה הזאת, דהינו, בחודש אלול עשה תשובה כדי לעשות ולתקן את כל דברי התורה הזאת:

(פיתוחי חותם פרשת נביאים)

באלול הנקרא 'דרך' יכול לרוץ בדרך המצוות

דרך מצותיך ארוץ כי תרחיב לבי (תהלים קיט לב). עכשו אומר דכיון שישגי דרך אמת על אמתתו, בזה ידע עקר ושרש וטעם כל מצוה על אמתתו, ויהיה שיש ושמח בעשית המצוות וימסר נפשו על קיומם. וזהו שאמר דרך מצותיך ארוץ, דהינו אהיה רץ בנריות ובשמחה גדולה לקיים מצותיך, וזה אם תרחיב לבי לדעת דרך האמת כדי לידע טפי עקר ושרש כל מצוה, וזהו כי תרחיב לבי:

עוד שואל מאתו יתברך דבחדש זה של אלול הנקרא דרך כמו שכתבנו, התשובה שעושה בחודש זה שהוא דרך תעוררו לרוץ בדרך המצוות. והנה מטלת 'אלול' גם כן נקרא מלת דרך, ד'אלול' במלוי אל"ף ל"ד ו"ו ל"ד חשבון המלוי עם אותיותיו והכוללים עולה בגימטריא דרך:

(שערי ארוכה אות ד)

זהירות בקיום מצוות קלות כחמורות

על כן כל פקודי כל ישרתי, כל ארח שקר שנאתי (תהלים קיט כח). הכונה מאחר שהמצוות הם צוויו יתברך, חיב אדם להיות זהיר במצוה קלה כבמצוה (אבות פ"ב מ"א), דכלם מפיו יתברך נצטוו וחי מניחו מפקת, וכמאמר התנא עליו השלום (אבות פ"ב מ"א) הוי זהיר במצוה קלה כבמצוה. וכן נמי צריך לזהר בעברה קלה כבמצוה, וכמאמר התנא עליו השלום (שם) שמצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עברה, שעל ידי קיום מצוה קלה יבוא לקיים החמורה ממנה, וכן בהפך לעברה חס ושלום (ספרי שופטים קפ"ו):

וזהו שכתוב על כן כל פקודי כל ישרתי, דהינו על פקודיך שהם המצוות כלם בכללותם ישרו בעיני ושויים הם בעיני קלות כבחמורות, ואני זהיר בהם בשונה, כי מאחר דבצווייך שויים הם היכי דמי שנגעשה בהם חלוק מעצמי, על כן גלם ישרתי ואני מקים אותם בשונה. והוא הדין בהעברות, אני זהיר בקלות כבחמורות, וזהו כל ארח שקר שנאתי, דהינו העברות שהם דרך שקר, כלם בכללותם

הכל תלוי בזכות מעשיו הטובים

כי תצא למלחמה על איבך, ונתנו ה' אלקיך בידך, ושביית שביו (דברים כא י). יש לדקדק, הנה לה למימר 'כי תלחם עם אויבך'. ועוד, מה שאמר ושביית שביו, הנה לה למימר 'שביית אותך'. ואפשר לרמוז, דכל עשית המלחמה של בני ישראל, בין עם אויביהם שהם אמות העולם, בין עם יצר הרע שאין אויב גדול ממנו, הכל תלוי בזכות גדולה של מעשים טובים, וזה הצרי הגדול המועיל במלחמה, וכמו שנאמר (ויקרא כו א) 'אם חקקתי תלכו ואת מצותי תשמרו, מה כתוב תמן (פסוקים ז-ח), 'ודקפתם את איביכם ונפלו לפניכם לתר, וידפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ידפו'. וכן אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים כו א) 'אם תחנה עלי מחנה לא יידא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח, דהתורה ומעשים טובים הם המכניעים ומתישים כח הסטרא אחרא וכל חילותיה. והנה כשהאדם אינו הולך בדרך טוב, המצוות שעושה באותו זמן נוטלת אותם הסטרא אחרא והם חיותה, וכשחוזר ושב בתשובה קראוי חוזר לו כל מה שנטלה ממנו:

מצוות המועילות להכניע את יצר הרע

וזהו שאמר כי תצא למלחמה על איבך, הוא יצר הרע, שאין אויב יותר ממנו. ותדע באיזה כלי זין תהיה נלחם עמו, הם הרמזים במלת תצא, ראשי תבות תפלין ציצית אות, 'אות רומז לאות ברית ולאות שבת. עוד, תצא ראשי תבות תפלה צדקה אור, 'אור' רומז לאור הנקראת 'תורה אור' (משלי ו כג). עוד, תצא ראשי תבות תענית צדקה אור, על דרך צום קול ממון. אם יש בידך המצוות האלה על תקונם תוכל לעשות מלחמה עם יצר הרע, ועל ידי זה ונתנו ה' אלקיך בידך, ימסרנו הקדוש ברוך הוא בידך ויהיה כבוש תחת ידך. ולא זו בלבד, אלא אף מה ששבה מן מעקרא המצוות שעשית בעודך לא טוב ונטלה אותם הסטרא אחרא, עכשו הכל ישוב לך, וזהו ושביית שביו, דהינו, מה ששבה מן תחור אתה ותקנתו ממנו:

(פיתוחי חותם פרשת כי תצא)

בחודש אלול יפשפש במעשיו

אי נמי אפשר לרמוז, לה' אלקינו והנגלת לנו ראשי תבות אלול, דבחדש אלול צריך האדם להתעורר ולשוב בתשובה, שהוא עת רצון לקבלת התשובה, וגם כן ימי הדין באים (שהוא) [שהם] ראש השנה ועשית ימי תשובה ויום הכפורים, וצריך לחפש בחורים ובסדקים כל מה

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו בפסוק שבתהלים 'אם תחנה עלי מחנה לא יידא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח'? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצת):

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מודיעת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביר יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחדית מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת אחרי קדושים: ה' יוסף הם מבני ברק.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביר יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחדית מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".

